

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők
Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmintesen küldendők.
Kéziratok nem adóznak vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyestartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
félévre 2 frt.
negyedévre 1 frt.
Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
yilttér 80ra 15 kr.

A „Közérdek“ olvasóihoz.

A 1891-ik évvel lapunk X-ik évfolyama indul meg, tovább küzdeni azt a nemes feladatot, melyet megindításakor maga elébe tűzött. Az olvasók közül azok, kik a nagy városi lapokat gazdag tartalommal, napról-napra változó tárgyaival, aránylag jutányos aron megszerezhetik, általában erős kritikát gyakorolva, magas igényeket formálnak a vidéki kisebb lapokkal szemben is, alig ha gondolva arra, hogy mennyi küzdelemmel és gondnal lehet egy ily lap fenntartását eszközölni. A vidéki lap szerkesztője és kiadója egyáltalában lemond dus jövedelem hiányában azon anyagi előnyökről, melyek a fővárosi lapok szerkesztőit s kiadóit megfelelő jóléthez helyezik; megelégednek azzal, ha a lap kiadása veszteséggel nem jár. A jól fizetett s ennél fogva bőven kínálkozó rendes munkatársak helyett az önkéntesen vállalkozó magukat le nem kötő cikkirók és levelezők buzgalma tölti be a vidéki lap hasábjait.

Hetenként jelenve meg: ritkán van alkalma azonnal oly tárgyakhoz szólani, melyek a nap főeseményeit s csak pár napig tartó érdeklődés tárgyát képezik. A politikai kérdések kivannak zárva keretéből, tehát a vitára, eszmecserére. az érdeklődés felkeltésére legháladosabb eszméket nem tárgyalhatja, s így kénytelen többnyire socialis, vagy közgazdasági nézeteknek adni helyt oly esetben, midőn a lap körébe eső vidék helyi érdekei és ügyei nem kínálóznak alkalmas tárgyul.

Mindez, mi a vidéki lapok fenntartását a fennebb vázlatosan jelzett viszonyok közt nehezíti, sújtja igen természetesen a „Közérdek“ szerkesztőségét és kiadóját is. Nem panaszkodunk e

jelenség felett, mert részben jelölhetjük közönségünk szélesebb körre terjedő, nagyobb szabásu, általános kérdések iránti fokozott figyelmének, mely gyorsan szeret tudomást venni a közélet napi eseményeiről. Ámde úgy véljük, hogy a „Közérdek“-nek s a hozzá hasonló kötelezettséget teljesítő lapoknak is meg van létjogosultságuk. Körünkben is fejlődik, és teremt az élet; a felmerülő szükségletek szerint új és új kérdések merülnek fel a közigazgatás, a közgazdaság, a tanügy, a társadalmi élet, a közjótékonyosság, az egyetemes szervezkedés terén; fel kell keresnünk a mult oly gyorsan tova tűnő emlékeit, feljuttatni eseményeit, hogy részben követendő, részben kerülendő például, minden esetben pedig tanulságul szolgáljanak. Bármennyire asimilálódik hazarészünk, még is marad számos oly viszony, melynek különlegessége bennünket érdekel s ha nem is hozhatjuk napról napra az események tömegét válogatás nélkül, — hétről hétre legalább feltűnethetjük az életet azon nyilvánulásaiban, a mint vármegyénk határai között feltűnve látjuk. Ily lap azonban legjobban csak úgy felelhet meg feladatának, ha a szerkesztőségnek legfőbb munkatársa maga az olvasó közönség. Nem is panaszkodunk az érdeklődés hiány miatt, sőt teljes elismeréssel és köszönettel tartozunk mindazoknak, kik lapunk céljait átértve, nemes buzgalommal támogattak, mit jövőben még fokozottabb mértékben remélünk elérni. Másfelől azonban az anyagi pártolásra is kérjük t. olvasóinkat. Lapunk ára oly olcsó, előfizetési feltételei annyira kedvezők, hogy kisebb jövedelmű megyei család is évnegyedes részletekben könnyen fedezheti.

A ki 1891. egész évre öt új előfizetőt gyűjt, annak lapunk kiadója díjtalanul küldi meg

a lapot. Rendes levelezőinknek tisztelet példánnyal szolgálunk.

A „Közérdek“ szerkesztősége:

Dr. Magyarai Károly. Török Bertalan.

A „Közérdek“ előfizetési ára:

Egész évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

Az előfizetések a „Közérdek“ kiadóhivatalába Wokál János könyvkereskedő és nyomdatulajdonoshoz küldendők.

Kovács Sándor alapítványa.

Az E. M. K. E. igazgató-választmányának f. hó 12 én délután tartott ülésében jelentette be, mint irtuk, a direktorium Kovács Sándor nagyenyedi mérnök 43,600 frt alapítványát, ünnepélyes csendbe olvastatván föl az Emke alsófehérmegyei választmánya titkárnak, Török Bertalanak épen a délelőtti direktoriumi ülésre érkezett következő sürgönye: Kovács Sándor mérnök, ki évtizedek előtt nemes czéljaival és áldozatkészségével egymaga képezte a kultúregyletet, ma éjjel meghalt.

Sándor József főtitkár erre a direktorium nevében emlékbeszédszerű méltatással adta elő és ismertette a nagy alapítvány előzményeit, az alapító élete folyamát, egy a mint azt néhány nap előtt magának a nemesszövület alapító ajkáról részletesen és behatóan előadva elbeszélte s okmányokkal is bizonyítani hallotta.

A levél, melylyel az egyszerű szerény polgár, a nemes és becsületes ember, a gróf Kuun Kocsárd után következő legnagyobb alapítványt tette az Emke-hez, ép oly egyszerű és rövid:

Az Emke igazgató-választmányához

K o l o z s v á r t t

Az idej. mellékelt 43,600 — azaz negyvenháromezer hatszáz forint névértékű 5 százalékos magyar papírpénz-érvényt azzal a kijelentéssel van szerencsém az

TÁRCZA.

Emlékezés Nagyenyed pusztulására.

(1849. Január 8.)

Szilágyi Farkastól.

(Folytatás.)

Ez az éjjel még hosszabbnak tetszett mint a megelőzők, de ekkor már bizonyos elfáradtság kezdett jelentkezni és a kétségbe esés elkényszeredésével elhatározá édes anyám, hogy következék bármi, de bemegy a városba.

Elhatározását az ég sugalta, mert csakugyan védelmet és segédelmet találtak.

Tóvis felől végre valahára egy csapat osztrák katona jött a leégett városba. Szász-meg száz szerencsétlenre nézve ugyan későn, mert a fegyvertársak gyilkos keze alatt már nyolczszázan vészettek el. És jöhettek volna korább, mert volt tudomásuk a vérengzésről és pusztításról. Azonban néhány kimerült bujdoslóra s köztük enyéimre nézve is még elég jókor jöttek.

A piacra érve ugyanis Roza megismerte a tiszték között azt az oláh határőrezredbeli főhadnagyot, ki a mult szeptemberben Gajzágóhoz volt beszállásolva nővérével és megszólitotta. A főhadnagy alig ismert az oláh ruhában nővéremre és anyámra, kiket a végkimerülés egészen elváltoztatott. Azonban csakhamar visszavért emlékébe, hogy édes anyám többször küldött gyümölcsöt nővéremnek és az hozzánk gyakrabban jött látogatoba. Még voltak mentve. A főhadnagy szánat zendelt elő rögtön és azon előbb Csombordra s onnan még aznap este Tóvisre vitette anyámokat.

Itt véget ért üdöztetése. Innen későbbben a magyarok délre vonulása után Kolozsvárra mentek, hol minden segélyforrás nélkül állva, a magyar kormány részéről némi támogatásban részesültek és a szabadságharc végével, 4-5 hetes időközönként Urbán kegyelméből 10 forintos alamizsnával kárpótolták elrablott vagyonáért, mely összeg az éhen halástól megmentette ugyan, de ruhaneműre nem jutott belőle és az 1850-iki kegyetlen tél hidege ellen nem adott védelmet.

Tudjuk, hogy Felenyed is telve volt enyedi menekülőkkel.

Ott voltak a többek közt a Vajna Antal enyedi professzor nője és Róza leánya, a Kiss Károly Bethlen-főiskolai pénztáros nője és gyermekei, a Török Dániel ügyvéd nője ennek egy nőtestvére és 3 gyermeke, az id. Gajzágó László családja, Budai János egykori enyedi ef. lelkes özege, Kósa Anna, később Sándor Elekéé sat, ezek mellett számos iparos polgár családja.

Eme közégben fordult ugyan elő, mint megelőzőleg láttuk három gyilkolási eset, mindazonáltal az ide menekülteknek helyzetük nem volt ép türelmetlen, mit részint Prodánnak, de főleg Birlea Péter odaváló gör. kath. lelkesnek lehet tulajdonítani.

Birlea ugyanis rabolt a mennyit csak rabolhatott. Négy ökrös szekere a katasztróla első napjaiban folyton szállította Enyedről a rablott tárgyakat.

Lakásán szakadatlanul folyt a dinom-dánom, az éktelen tivornya, melyet a mindig részeg tribunok nagy száma csapott, mindazonáltal tény, hogy ez az ember a szerencsétlen enyedi menekülőkkel szemben eléggé emberségesen viselte magát.

Ezek egy részét a ref. papi lakba helyeztette be sőt szegényes élelmességekéről is gondoskodott,

Valahányszor fegyvertársai a menekülők legyilkolását hozták ajánlatba, ő mindannyiszor azt felelte neki

„Ítélet nélkül senkit sem szabad kivégezni. Majd ha apad a dolgunk összeülünk, itélünk felettük s ha bűnösöknek találjuk, megöljük, de ítéletmondás nélkül nem öltek meg senkit.“)

A Felenyeden volt menekülők sem tudtak semmit mint a farkaspatakiak az Ujlaki által vezetett mentő csapat Enyeden jártáról, mert ezen csapatnak sem ideje, sem bátorsága nem volt, hogy oda honvédek vagy nemzetőrököt küldjön fel, ép azért ez alkalommal onnan nem menekült egy enyedi ember sem.

Csak jan. 13 án, szombaton vette kezdetét a menekülőknek onnan távozása.

Gajzágóné, Török Dánielné, Kósa Anna addig rimádkodtak Birlea pap előtt; adtak neki pénzt is, míg végre a hatalmas tribun beleegyezését adta, hogy onnan távozhassanak.

Támogatták a szerencsétlen nőket menekülési törekvéseikben Missinger Károly, Pongrácz Gergely és Károly kereskedő segédek, kik többnyire maguk is Felenyeden voltak a katasztrófa első napjaiban.

Tény hogy 13-án d. e. Birlea egy pár ökrök által vont szánt bocsátott rendelkezésük alá, melyre az imént említett nők és hozzájuk tartozók felpakoltak s egy Prokob nevű f-enyedi oláh fedezete alatt, ki egyszersmint egyik fuvaros volt és a Birleától kapott utlevéllel, oláh ruhában mindannyian elindultak Tóvis felé.

Utjuk Enyeden vezetett keresztül, mely város, mint Töröknek szemtanu állítja akkora is még borzalmasan égett.

A tövisi padon innen egy oláh táborral találkoztak mely Enyednek tartott.

*) Néhai Sándor Elekéé és özv. Török Dánielné elbeszélések alapján.

Emke tek. igazgató-választmányának átnyújtani, hogy ez öszegzet az Emke örök alapítványul s csak kamataiban felhasználandólag halálom után az egyesület alapszabályai-
ban és munka programjában kifejezett nemzeti célokra, s ezek közt az általam Nagyenyeden alapítandó árvaház
segélyezésére — mely utóbbival szemben az Emke fel-
gyeleti és ellenőrzési jogát előre is kikötöni tartom szüksé-
gesnek — bölcs belátása szerint kezelni és hasznosítani
méltytassék. Ez alapítványi tőke kamatait életemben
számomra kiszolgáltatni kérem. Az általam már az Emke
megalakulása előtt szándékolt célokat az Emke megala-
kulása következtében megvalósulandóknak látván, híven
és remélvén, fentiekben kívül egyéb kikötéseket tenni nem
kívánok.

Kelt Nagyenyeden, 1890. decz. 9.

Előttünk mint tanuk: Kovács Sándor, s. k.
Ifj. Gáspár János, mérnök.
dr. Magyar Károly.

Az öszegzet az ev. ref. ig. tanács f. hó 11-én már
át is adta az egyesületnek.

Az igazgató választmány a direktorium jelentése
után egyhangulag kimondotta:

1. Hogy Kovács Sándor mérnök alapítványa örök
időkre e néven kezeltesék s kamatai e néven adassanak
ki. Az esetről esetre föl nem használ s ki nem adott
ezen alapítványi kamatok tőkésítés végett ezen alapítvány-
hoz csatolhatnak, annak növelésére az alapítványtevő
emlékének és intenczióinak kegyeletes fentartása végett.

2. Az elhunyt nemes és kiváló férfiú olajképe az
Emke nagyjai arcképesarnoka számára elkészittetik és e
végből a megyei választmány utján haladéktalan lépés
történt a szükséges gipszöntvény felvétele s egyéb intéz-
kedések megtétele végett.

3. A temetésre gr. Béli Akos elnöklete alatt 7
tagú küldöttség az egyesület virágaiból gyopár koszorut
visz, szalagján e fölirással: „Látta fölkelni a napot.“

4. Az egyesület mély részvétét az egyedüli rokon,
az idősb testvérbátya előtt gróf Béli Akos alelnök fogja
tolmácsolni, a temetésben az egyesület nevében a főtitkár
mond rövid emlékbeszédet.

5. A f. évi M.-Vásárhelyen tartandó Emke közgyű-
lésen nagyszabású emlékbeszéd tartása s ennek a jegyző
és évkönyvében az alapítvánnyal, valamint a hagyatéki
írományokkal együtt megőrzése kimondatik.

A temetés.

Fényes, derült, fagyos idő volt f. hó 14-én, a te-
melés napján. Reggel az Emke megyei választványa s
Enyed város tanácsa testületileg mentek a halottasház-
hoz s kegyeletük jeléül lehelyezték koszorúikat. Az Emke
cserkoszoruján fekete szalagon „Az Emke czéljai első
munkásának“, a város gyászkoszorujának fehér-fekete
szalagján „Áldozatkész diszpolgárának“ szavak voltak ol-
vashatók. 12 órakor érkezett az Emke igazgató választ-
mányának küldöttsége, gróf Béli Akos elnöklete alatt
gr. Bethlen Bálint, Sándor József, Szabó Samu, Hory
Béla, Merza Lajos, Szekula Akos jöttek el, kiket Kovács

Gyula polgármester, ifj. Gáspár János és többen fogad-
tak s a „Kéthattyu“ szállodába helyezték el. Pár percz
mulva az Emke helybeli tagjai, köztük báró Kemény
György tordamegyei ny. főispán. Zeyk Károly és Dániel
ország képviselői, — megyei tisztviselők, a Bethlen-főta-
noda tanárai, a városi tanács tagjai, számos polgár je-
lentek meg s gr. Bély Ákos előtt id. Gáspár János kir.
tanácsos tanfelügyelő fejezte ki a tisztelgők érzelmeit,
mire gr. Bély válaszlott. Ezután a díszes testület, mely
előtt az Emke gyopár koszoruját „Látta felkelni a napot“
felirattal vitték, a halottas házhoz vonult, hol az el-
hunyt testvére: Kovács Károly előtt gr. Bély fejezte a
nagy vesztésé felletti részvétét.

A temetés délután volt. Impozáns számban jelent
meg a közönség, a gyászbá vont városház elől indulva
gyászlógók alatt. A háznál dr. Bartók György ev. ref.
lelkész rövid imát tartott, a városi dalkör énekel, mire
kihívták az egyszerű kölyfa koporsót, melyet Hory Béla,
Török Bertalan, Merza Lajos, ifj. Gáspár János, Szekula
Ákos és dr. Varró László a kis hid végéig vittek. On-
nan a templomba vonult a közönség a közönség. Meg-
zendült a dalkör hatalmas éneke, majd szószerre állott
dr. Bartók s mélyen megilletődött hangon emelkedett
szellemű gyászbeszédet mondott. A dalkör éneke után
a temetőbe vonult a menet s a sirnál Sándor József fő-
titkár mondott oly megható beszédet, melyre könyekbe
törtek ki a hallgatók. Még egy bucsu dal hangzott el,
a koporsót leeresztették s a föld a legnemesebb ember-
barát felett becsukódott. Áldott legyen emléke!

Nagyenyed utcáinak leírása.

Városunk házszámozása, mint olvasóink a „Közér-
dek“ 1885. évi 13. és 14. számaiban megjelent két köz-
leményből emlékezni fognak s a helybeliek gyakorlatból
még jobban tudják a falusi rendszer szerint, 1—1012-ig
folyó számokkal volt berendezve. Rzen régi rendszert
a városi tanács a mult hó végén megváltoztatva a házszá-
mozást, s sokkal észszerűbb utca rendszer szerint vi-
tette keresztül és pedig ép oly módon, mint Budapestben
van t. i. minden házban nemcsak az új házszám, hanem
az utca neve is szép öntött ezintáblákon ki van írva.
A kűsöbön álló népszámlálás szolgált e régi terv
keresztül vitelére közvetlen alkalmul.

Minthogy teljesen új nevek is fordulnak elő, más-
részt a régi elnevezések fogalma módosult, teljesen ha-
tározott alakot öltött, a helyi tájékozás végett szükséges-
nek látezik az összes utcákat leírólóg ismertetni.

A házszámozási főbb elvek a következők voltak:
1) A vár, főtér, szénatér és vízköz folyó számokkal jelöl-
tetek. 2) Az utcák balsora páratlan, jobbsora páros szá-
mokkal jelöltetett, kiindulási pontul mindig a főtér felé
eső rész vétetvén.

Vár 1—26 szám. Kezdődik a református kántori
lakkkal és a várbán lévő négy ház után a gyűmölcs pi-
acra kifutva, balkéz felé haladólóg az egész várt kö-
rül futja.

Főtér 1—40. A „Nemzeti szálloda“-val kezdőd-

ve az új városházat, minoritázdárdát és az egész a pá-
takig terjedő sort felveszi, a kis hidtól visszafordul és a
nagy hidig fut, onnan a piacszoron át visszatérve a fő-
tanoda régi nagy szárnyán végződik.

Magyar-utca. Baloldalt 1—95. A Benefele
házától a Milotai kertig. Jobb oldal 2—72. Cirner Jó-
zsef házától a honvéd kaszárnyáig.

Hid-utca. Csak jobb oldal 2—10. A
Vajna István fogadóházától a Korbuly B. házáig a Hideg-
kut felé vezető gombási uton.

Hid-utca. Az új hid körül. Baloldalt 1—13. A
Kozma műhelyétől a collegium csúrig. Jobb oldal 2. A
Lengyeltele zsellérház a város istállója mellett.

Szénatér 1—19. E szép, befásításra és kikö-
vezésre méltó tér, a Beznékféle emeletes háztól Tatár
S. házáig, innen a malom árok partján a város közbelső
malmáig, és a Medgyes B. lakásától az Orbán V. házáig
terjed, háromszög alakban.

Malom-utca. Baloldalt 1—3. A fegyház háta
mögött a Korbuly és Varró Gergely házai között a ma-
lom árok mellett elterülő szántóföldek a cigányok ki-
telepítésére alkalmas hely volnának, kitűnő kútviz is ta-
lálható e földeken. Jobb oldalt 2—20. Beke F. házá-
tól a Mártonfi A. zsellér házáig a vasuti hid mellett.

Alsó-utca. Baloldalt 1—23. A középső ma-
lom mellett, a malomárokotól az Ambrus-féle teleknél
kezdődve, a patakon áthaladva a Nagy Miklós telkénél
a Szt-király-utczába torkollik. Jobboldalt 2—30. A Bo-
dóféle háznál befut az uszodáig, s visszatérve átkel a
patakon és az ugynevezett Wechsler sikátort is magába
vevén, felnyulik a Tomai Gergely házáig a szentkirály-
utczába.

Fürdő-utca. Baloldalt 1—7. Jobboldalt 2—12.
A malomárok két oldalán, a régi cigányorszába vezető
hidtől a középső malomig.

Vasut-utca. Baloldalt 1—75. Jobboldalt 2—78.
A magyar-utczából kiindulva, a malomárok és patakon
át egészen a collegiumi csúrig, a cigány arisztokrácia
és demokrácia minden árnyalatát magában foglalja.

Bethlen-utca. Baloldalt 1—23. Jobboldalt
2—30. Magában foglalja az eddigi Bethlen-utczán kívül
a sétatér népeit.

Várszeg-utca. Baloldalt 1—101. Magában foglalja
a Salmen-sikátor házait is. Jobboldalt 2—148. Magába
foglalja a Báróczy-sikátor néhány házait is.

Víz-utca. Baloldalt 1—27. Jobboldalt 2—6, a
régii Vecsei-Löcsei-sikátor helyett.

Alsóporond-utca. Baloldalt 1—39. Jobboldalt
2—40. A piactól az ovoda előtt előtt a tóthutczai gya-
loghidig; a baloldali rész a patak felé ugró piactszertü
befásítható tért és házait, a jobboldali a Feiler-sikátor
házait is magában foglalja.

Felsőporond-utca. Bal 1—21. Jobb 2—52. A bal-
oldal a Málnási-kerttől az Ilyés-féle sikátorig rövid, el-
lenben a jobboldal felut a gyűmölcsészeti falkoláig.

Vízköz. Folyó számmal 1—43. A tóth-utczai
malomárok balpartján a Szöllősi Ferencz házaeskájával
kezdődik és felut az Ilyés-sikátor 3 házáig felvétele

Ezen tábor 3—4 száz császári lovas katoná kö-
vetté.

Az oláh táboron baj nélkül keresztül halolva, mene-
külőink találkoztak a sवालिसerekkel és lovas határőrökkel.

Miután ezen katonák egy része, a sवालिसerek a
közvetlenül megelőző években Enyeden voltak állomás-
ban s csak 1848 nyarán távoztak onnan, Törökne a tisz-
tek közül megösmerte Lozenau ezredet, Truszlanszki és
Lozettl főhadnagyokat megösmerte továbbá Szulin Pál lo-
vas határőrkapitány is, ki hosszu ideig Tövisen volt ál-
lomáson s Enyeden gyakran megfordult, főleg az 1848-ik
ev nyarán, mikor a lovas katonaság részére Enyeden és
vidékén a beszerzett lovak vásárlását és begyakorlását
eszközöl bizottság elnöke volt.

A megnevezett katonatisztek Törökneüket szintén
megösmerve, a szerencsétlenekkel szóba állottak, őket szí-
vélyesen és észre vehető részvéttel vigasztalták s utasi-
tásul adták, hogy Tövisen találják meg Tömöst, mert ő
elszállásolánk és élelműkről gondoskodni fog.

Társalgás közben Lozenau adott Törökneüket 6 frot
Truszlanszki 5 frot s ezzel egymástól bucsut vetiek.
Lozenauék folytatták utjukat Enyed, a menekülők pedig
Tövis felé, hová alkonyattájt meg is érkeztek s ott levő
ismerőseik egyikénél-másikánál vonták meg magukat.

Kosa Anna pl. Török Sándor ottani ref. pap csa-
ládjához vonult, kinek háza hetek folytán tömve volt
enyedi menekülőkkel.**)

Az osztrák katonák mentése Enyed romjai között.

Hat borzalmas éj és nap eltelté után végre valahá-
ra, az Enyeden véghezmenő borzalmasságok tudatára az
Enyed közelében állomásozott osztrák katonák lelkiösme-
rete is felbőregett és megszólalt.

***) Öv. Török Dánielné szives közlése alapján.

A mint imént látok jan. 13-án d. u., a Lozenau
lovas ezredes parancsnoksága alatt néhány száz sवालिसzer
és székely határőr lovas vonult Enyeden keresztül s hu-
zókött Csombordra.***)

Ezek ez alkalommal megmentették özvegy Maszák
Jánosnét és Bóza leányát, más vaiakit aligha.

Ugyan e napon egy század Károly Ferdinand gya-
logos is érkezett Csombordra Borrvéről.

Jan. 13-án, a mint a Czirner József elbeszéléséből
tudjuk, az osztrák katonák még igen kevés hajlamot
érteztek magukban az enyediék mentésére.

Január 14-én azonban Schvarezenau nyugal.
lovas ezredes is átvonult Csombordon egy század „Bian-
ki“, egy század „Turecky“, egy század székely határőr
gyalogossal s találkozott Lozenauékkal.

Az öreg Schvarezenau ki hosszasan volt Enyeden
állomáson s az enyedi intelligenciával folyton igen ba-
rátságos viszonyban élt, léphetett fel pártólóg az enye-
diek érdekében. Tény, hogy jan. 14-én d. e. Csombord
felől egy tiszt vezetése alatt m. e. 20—30 gyalogs kato-
na s pár schvaliszer jött Enyedre s az utcákon szét-
oszolvá, szólították elő és szedegették össze amonnan-
nan a rejtőzködő nyomorultakat.

Két-három katoná felment Felenyedre s innen is
hoztak le néhány enyedit, ezek között Muznai István
iparos polgár nejt és gyezmekreit usat. sat.

Sőt apahidára is küldtek pár Károly Ferdinand

***) Lozenau ezredes jan. 9-re virradó éjjelen nem Buzás-
Bocsárdon állomásozott, mint Akzentye a gr. Teleki Sándor ezre-
desnek adott „Válazás“-ban állítja, hanem Obrázsán egy század Tu-
rezky, 1 század Károly Ferdinand, 2 század székely határőr gya-
logos, és egy század schvaliszer lovasból álló hadosztállyal s csak
jan. 10-én húzódt át B. Bucsárdra. Enyeden jan. 13-án 1 század
schvaliszer és 1 század lovas székely határőr vonult át. (Vadad
Gergely szemtanu szives közlése alapján.)

ezredbeli gyalogost köztük Biró Dánielt *) azon utasi-
tással, hogy az ott levő enyedi menekülöket indítsák
Enyedre, mi meg is történt, őt pedig további rendeletig
maradjanak Apahidán őrségen s ha honvédeket látnak
Torda felől közeledni a Máros balpartján siessenek Csom-
bordra s adjanak hirt.**)

Pár óra mulva a császári katonák néhány száz
enyedit iminnen, amonnan össze is szedtek s velük meg-
indultak Csombord felé.

A mint a Szentkirály utczán lassu menetben, mert
a nyomorultakat fojton gyűjtötték, kifelé haladtak a vá-
rosból, egyszer valamerről oda toppan Akzentyének egy
Grozsa Isztráti nevű egyik kapitánya. enyedi kö-
zönséges oláh ember, kinek nevével már találkoztunk.

Ez a Gróza a legvérengzőbb, a legiszonyubb em-
berék egyikének bizonyult a katasztrófa folyama alatt
Az enyediék közül látták őt többen nemcsak nagy kitár-
tással rabolni és gyujtogatni, hanem látták magáról minden
emberi érzést levetkezve, saját kezével öldökölni.

Gróza fején kakastollakkal ékített fekete báránybőr
sípkaival; oldalán pedig rablott ékes karddal és pisztoly-
okkal fegyverkezetten egyenesen a menet előtt haladó
tiszttel tart s kezét köz szorításra nyujtva őt üdvözölve
mint bajtársat.

E perczben a menekülőknek, ezen, a kiállott irtó-
zatos szenvedések miatt felőrült embereknek ajkain ideg-
rázó zseivaj támadt.

(Folyt. köv.)

*) Biró Dániel ma is életben van. Fuvaros Nagyenyeden.

***) A két község egyenes vonalban alig 2 km. távolban fekszik
egymástól.

után a Sebesi és Ács-fél nagy gyümölcsös kertekig, hol letér a patakpartján kezdődő zsákutczába, ezt befutja és felmegy azután a patakmeder szélén a Csere-malomig.

Felső-utca. A Tövis-utczából a Béka-mába vezető-utca, melynek baloldala 1-37. házszámok alatt magába veszi a Kakasdomb felé nyuló utcát, jobb oldala pedig a városgazdái udvarig lenyúló utcácskát 2-26.

Tövis-utca: Baloldal 1-47. Jobboldal 2-74. Utóbbi magában foglalja a Kakasdomb lejtője mentében fekvő házikókat.

Rózsá-utca 1-7 és 2-10. A nagy hid és kishid között, főleg lakatosok által lakott síkatorocska.

Tóth-utca. A nagy hid melletti csertörő síkatorból indulva ki, jobboldala magába veszi a tóth-utczai 2-ik és 3-ik síkator összes házait. Baloldal 1-107. Jobboldal 2-124.

Szentkirály-utca. 1-99 és 2-156. Előbbi az indóházat is, utóbbi a vonaton túl Lázár I. házat is magába foglalja.

Kórház-utca. 1-9 és 2-4. A kórház mellett a baromvásártérre vezető utcácska.

Baromvásár-utca. 1-37 és 2-28. A Kakasdomb tetőtől a baromvásártérre át a collegium csüre előtt a Szentkirály-utczába sarkalló hosszú utca.

Határ. 1-12. A határon szétszórt házak.

Összesen tehát 24 hivatalosan megnevezett utcája tere és helyneve van Nagyenyednek. A helynevek néhol apasztva, máshol szaporitva lettek az igényeknek megfelelőleg. A reformban fontos a számozásnak 24-szer újrakezdése, miáltal kisebb számokat kell a közönségnek észében tartani és eljőn az idő, hogy egy pár évmulva pontosan tudni fogja a legtöbb ember háza számát, a mi eddig nem volt lehetséges.

Fontos továbbá az, hogy a helynevek egyszer már hivatalosan és pontosan lettek megállapítva, a miből addig semmisen volt.

Egy az egész városra kibetűtő szervezés jött létre, bizonyos alakja a dezentralizációnak, melynek nagy előnye az is, hogy az egyes utcák lényeges változása esetében, nem kell az egész szervezetet megbontani, hanem a szükséges reform gyorsan valósítható lesz az illető részen.

Útcáink, tereink megnevezése és a házzámozás felett mindonki örvend; másik öröm lesz az, ha rendezve lesznek városiasan, kiköveztve, szépen befásítva a tág terek és széles utak. Legyen mielőbb!

A veréb Észak-Amerikában.

Nálunk már minden ember tudja, hogy a veréb nagyon kártékony állat, a miért már jóval a forradalom előtt megkezdtek ellene az irtó háborút egyes törvényhatóságok. Hogy egyébkénti magaviselete sem rokon-szenves, eléggé mutatja a közmondás: „szemtelen, mint a veréb”. Főleg német természet-barátok azonban oltalmukba vették, s mivel különösen tavasszal és nyáron néhány hernyót elpusztít, érdemén kívül dícsérték. Ennek köszönheti, hogy Északamerikába is eljuthatott, s ott általános elterjedésben részesült.

Ezen újabb keletű meghonosítás annyira érdekes, hogy érdemesnek vélték annak történetét a Nehrling által szerkesztett „Északamerikai madárvilág” (Die Nord-Amerikanische Vogelwelt) című, szép színnyomatú rajzokkal illusztrált amerikai szakkönyv nyomán, olvasóinkkal megismertetni.

Az idézett közöny verébünkről a következőleg ír: „A veréb meghonosítására 1850-ben, Brooklyn é-amerikai városban tették ez első kísérletet. Angolhonból hozták be először 8 párt s 1851. tavaszán szárnyra bocsátották. De ezek mind elpusztultak. Annál jobban sikerült egy 1852-iki kísérlet. Ezen évben Pike amerikai főkonzl Angolhonban összevásárolt s gőzhajón Amerikába küldött egy sereg verébet. Ezeknek egy részét Brooklynben szabadon bocsátották, oltalmukra egy őrt fogadtak fel. Ezeknek jól ment dolguk, gyorsan szaporodtak. 1854-ben bevitték őket Portlandba, 1867-ben New-Haven és Galveston városokba. Philadelphian a városi hatóság 1869-ben ezer darabot bocsátott szabadon, s még ugyanazon évben Cheveland és Cincinnati városokba is bevitték őket. 1871-ben vitték az első példányokat San-Franciscoba, 1873-ban Satt Lake Citybe. Ez csak néhány adat, könnyen lehetne sokkal többet is összegyűjteni.

Ezek a verébek mind Angliából vagy Németország-ból kerültek. A mint a nagyobb városokban elszaporodtak, akadtak veréb pártolók, kik kisebb községekbe is bevitték. Rendesen csak néhány párt tettek alkalmas időben szabadlábra. Így lehet megérteni a veréb meglepően gyors terjedését országunk nagy részében. A kített madarakat argus szemmel őrizték, óltalmazzták, etették s minden kigondolható módon kényeztetették és becézték. Ezen ápolásnak róható fel, hogy szertelánul elszaporodtak s most tényleg valóságos országos csapat képeznek. Ha e helyett kedves honi éneklő madarainkat gondozták volna így, mily szépen meghálálták volna ezek a reájok fordított fáradságot. De ezen első rendű

rovarirtókkal közönyösen bántak, ezeket részben még üldözték is. Fészkelő helyeiket a veréb foglalta el s ma napság a nagy városok sok pénzbe került parkjaiban nem hallani egyebet, mint a verébeinek, ennek a madárvilág anarchistájának, duhajkodó betyárjának, ennek a rongyházi mihasznának dísztelen csiripolását. Minden többi hasznos madár megapad, vagy egészen el is tűnik onnan, a hol a veréb elszaporodott.

Abból a nagy hasznóból, melyet a veréb meghonosításától vártak, előítélet nélkül megfigyelők mit sem sem vettek észre. Annak, hogy párzaskor bizonyos mennyiségű rovar elpusztít, s hogy télen a gyomok magvaival is megél, nincs valami nagy jelentősége. E tekintetben hazai éneklő madaraink sokkal nagyobb szolgálatot tesznek.

W. Thienemann, Németország egyik legnagyobb természetudosa következő elmarasztaló ítéletet mondja ki egyik újabb dolgozatában a veréb felett:

„A veréb nagyon ártalmas madár, ezivakodó, alattomos és ravasz. Gyümölcsben és mezei terményekben nagy kárt tesz. De ártalmasabb azért, hogy minden más hasznos madarat elűző s fészkelő helyétől megfoszt. Üldözni szükséges, de kiirtani lehetetlen. dr. M.

VEGYES HIREK.

Nagyenyed város képviselő testülete f. hó 17-én Csató János kir. tanácsos, alispán elnökele alatt tartotta meg alakuló közgyűlését, mely alkalommal az elnök a gyűlésnek tudomására hozta, hogy a meglepetendő tisztújítás napján f. évi december 31-ét tüzte ki.

Megei közgyűlés. A mgos. báró főispán ur f. évi december hó 30 ra d. e. 10 órára rendkívüli megei bizottsági közgyűlést hívott össze, melynek tárgyai lesznek: 1. Igazoló választmány jelentése a november hó 24-én megtartott m. bizottsági tagválasztásról. 2. Előterjesztés a Mihályfalván építendő hid ügyében a révjog megvásárlására vonatkozó javaslatlall együtt. 3. Belügy-ministeri körrendelet a megye által létesített magas építmények felülvizsgálata tárgyában. 4. Abrudbánya város vágóhidjának bérleti ügyében beadott folyamodás tárgyalása. 5. Alispáni előterjesztés Abrudbánya város képviselő testületének felfüggesztett jogai visszaállítására, a választás alá eső képviselői tagok választási idejének kitűzése és választási elnök kiküldése iránt. 6. Abrudbánya város husvágatási-díj szabályzata. 7. Abrudbánya város szabályzata az állatorvosi állomás díjazása iránt. 8. Vizakna város határozata Stróné Vilmos orvosnak adandó kegydíj iránt. 9. Nagyenyed r. t. város szervezeti szabályzata. 10. A Balázsfalvi járás több községének határozata a Balázsfalván létesítendő telekkönyvi hivatal költségének fedezése iránt. 11. Fellebezés Rakató községbeli bíró választás ellen. 12. Szilágyi Lajos vajdasi adószedő kérelme 1887. évi adószedői fizetésének engedélyezése iránt. 13. Jelentés a takarékpénztárral elhelyezett tőkeösszegekről. 14. Községi költségvetések és zárszámadások. 15. Bejelentés a Csombordi hid vámhaszonbörbe adásáról. 16. Arad szab. kir. város megküldi a vértanuk szobrának leleplezése alkalmából vert emlékérmét. 17. Ugocea vármegye felirata a betegápolási pótadó országossá tétele tárgyában. 18. Hont vármegye felirata a közigazgatás államosítása ellen. 19. Az országos községjegyzői egyesület felirata a községi közigazgatás rendezése ügyében. 20. Az Emke kérés sorsjáték engedélyezése tárgyában tett folyamodása partolása végett. Nagyenyeden, 1890. évi december hó 19-én. Csató János kir. tanácsos, alispán.

Családi dráma. Hosszúteltkén Reu Juon Ráfila neje, egy falusi csinos oláh menyecske, követte a nagy és civilizált városokban lakó társnői egy részének példáját s házi tűzhelyén kívül is „gyönyörűségét lelte egy derék ifjú legény szerelmében. A szerelmes párt vakbá tette a szerelem s így történhetett, hogy a férj, kit jó akarói bizonyára megfelelő históriák elbeszélésével szemessé tettek, f. hó 5-én egymás karjaiban találta őket. Iszonyu dühbe, a megcsalás feletti fájdalom dühében tört ki, — fejszét ragadott s úgy sujtott hűtlen nejehez hogy 12 óra mulva itt hagyta e világot csokjaival és szerelmi gyönyöreivel. — A vizaknai járásbíróóság letartoztatta a szegény Ohlolt.

Vaddisznó vadászat volt f. hó 13-án és 14-én az enyedi erdőben, melyet Csató János alispán rendezett angliai vendége mister Danfort tiszteletére. Az eredmény kielégítő volt: hatalmas vad kocza esett átózatul s több nyal adózott életével. A derék angol, ki a Rettyát aljában Poklisán, családjával együtt évenként több hónapig szokott tartozkodni, — kitűnő medve és zerge vadász s neje is kiveszi részét a veszedelmes mulatságból.

Meghívás. A nagyenyedi ifjúsági önképző- és betegsegélyző-egylet, f. decz. hó 26-án karácsony másodnapján d. u. 3 órakor az egylet helyiségében tartja meg évi rendes közgyűlését, melyre az egylet tagjai és az egylet iránt érdeklődéssel viseltető közönség ezúton

hívatik meg. A közgyűlés napján este fél 8 órakor az „o v o d a” helyiségében az egylet dalkara által, 30 kr. beléptidij mellett „d a l k a r i e s t é l y” tartatik, melynek rövid programja után tánc következik reggelig, tisztelttel rendezőség.

Nyilvános számadás. Az 1890. december 13-án tartott theologiai estély összes jövedelme volt 108 frt. 92 kr. ezzel szemben összes kiadás 57 frt. 92 kr. így a tiszta jövedelem 51 frt. Felülfizetni sziveskedtek: Báró Kemény György 2 frt. ifj. Gáspár János 1 frt. 40 kr. Szabó Ilona 1 frt. Sámuel D. I. frt. Józsa Gy. 72 kr. Bartha Zs. 60 kr. Józsa Zsigmond 40 kr. Kovács N. Ferencz 40 kr. N. N. 20 kr. Nagy Kálmán 10 kr. Fogadják a felülfizetők a theologia ifjúság nevében szives köszönetünket. Nagyenyed 1890. december 19. Ignác László th. elnök. Molnár Lőrincz pénztáros.

CSARNOK.

Első kalandom.

[Humoreszk.]

Irta: Báró Wolzogen Ernő.

Fordította: Lengyel György.

(13. folyt.)

— „Az első látásnál nem mindjárt felismertem, hogy micsoda madár? Hogy önnek ép így a kezembe kellett szaladnia, az inkább az ön pechje, mint az én érdemem, habár én épen az ön kedvéért utaztam Angliába.”

— „Az én kedvemért?” állítottam mereven a bámullattól.

— „Igen, önrét”, ismételte a rém bámulatomat fokozva. „És most meglátjuk, hogy milyen értelmes ön és nem fog felesleges, ide nem tartozó dolgokat belezavarni. Tehát kérem a jegyzőkönyvet! A neve fiatal ember?”

Késedelem nélkül mondtam meg igazi nevemet. A rendőrségi tisztviselők, a czudar szolgáltek, hangos kacajba fakadtak és maga a dühös főnök is nevetett már úgy, a mint ilyen vadállat nevetni tud.

— „Tehát ön született — bocsánat, úgy akartam mondani: magasan született — hol és mikor.”

— „Itt és ekkor.”

— „És én?”

— „Na, báró! Azt már mondtam.”

— „Nos, bizonyosan báró — ön természetesen báró. Hanem azt akartam tudni, mi a foglalkozása?”

— „Foglalkozásom? Gondolom jogot fogok hallgatni Lipcsében.”

A tudatlan policzjak megint hallatták gyászos nevetésüket és tiszteletre méltó fő öktük folytatá:

— „Jaj, kedves barátom, akkor ön épen pompásan készülhet tanulmányaira, különösen nemzetközi csalótüzésai alatt. Mi fogunk gondoskodni, hogy most — hosszabb idő alatt ugyan — de tisztába jöjjön a jogi fogalmakkal.”

Ezután Paulsen ur nyilatkozatait vették jegyzőkönyvre és ez a titokzatos halvány ember mind azt a legnagyobb pontossággal előadta, mit én ma reggel csináltam. Akkor a rém megint hozzám fordult: Talán nyilatkozhatik azon viszonyról is, melylyel ezen fiatal szőke nővel a 47-ik számú szobában lakott.

Nem volt mit elhallgassak, tehát mondtam az igazságot. Azt kellett tennem, bár ez által védenem kompromitálva volt; de a sok szenvedés és kín mián haragom oly nagyra nőtt, hogy kiölt belőlem minden gyöngéd és nemes érzést. Magától értetődik, hogy egy szavamat sem hitték.

Öszevissza hadart beszédemre a rendőrfőnök a következőt válaszolta:

— „Most valószínűleg az asszonyágtól fogjuk meghallani az igazat, föltéve, ha ön a szegény megszóktettet már előre nem készítette. Az ön csudálatraméltó merészsége és találmányossága fölterésemet most mindenestre megerősít, melyet én óaról a hajón alkottam. Emlékező tehetségének segíteni fogok, fiatal ember, mely az eddigi mértékelen alkohol élvezet miatt nyilván sokat szenvedett.”

És elővett egy irat köteget, melyből e leghűségesebb személyleírásomat olvasta fel: Termete közép, arca kerek, haja szőke, szakála nincs, szeme kék, orra rendes, szája rendes, különös ismertető jelei nincsenek.

A ki engem ezen hajszálig pontos leírás után száz közül nem tud felismerni, az legalább is szívat. Ezen felolvasás után megint hozzám fordult az ijeszítő alaku reudőr és hangs szavakkal mondá:

— „Ön Kipfel Emanuel Miksa, ugynevezett Wurm, kelner, született Hammelburgban Schwainfurt mellett fiatalága daczára nagyon vesélyes csaló, ki a legelőkelőbb nevek alatt itt is ott is a legimpertinensebb esakásokat hajlja végre. Megjelenésében bizonyos elegancia és az a kolosszális szemtelenség önnek bizonyára nagy

szolgálatára van. De gyakorlott szemem nem esalódhat-
tak; én tegnap az ön első fellépéseiben már felismertem
a kelneri!

Már tovább nem tartózhattam magamat. A felin-
dalás könnyeit visszaszorítva, hangos kacajban törtem
ki. Ez persze bántotta a főnök tekintélyét és a szabályok
értelmében rendre utasított. Ilyen kedélyes helyzetben
melybe most nagyhamar jutottam, kérdeztem a kulesárt,
hogy milyen időben lehet itt ebédelni. Hogy ha fizetni
akarom, válaszolá, akár mikor és épen azt, mit óhajtok
De mivel csak három angol garasom volt, kénytelen
voltam iemondani az ebédéről.

Igy korgó hassal néztem vas rácsos ablakomból a
napot leszállani s az éj fátlyát elterülni a nappalon. Oh
ez az éj! Oh ezek a hálótársak! Oh ez az éhség!

De más nap kedves papám megjelenése minden
fájdalmaimnak véget vetett!

Ah, miként röpdültem a drága ember nyakába és
mint sirtam ki kebelén tartózkodás nélkül fájdalmaimat!

— „Herrgott, fiu, hogy tudtal olyan bolondul sür-
gönyözüi? Azt gondoltam végtére, hogy titkon Angliá-
ban megházasodtal.

— Megházasodni — én? Nem, papa, sohasem ha-
zasodom meg — arra mérget vehetsz!

Ezután egy készruha raktárba mentünk.

Mrs Mimit soha sem láttam többé. Itolyakék te-
kintetét nem tudtam volna elviselni. Hogy mi módon
ért Belgárdba azt sem tudom.

Müller Károly Ferdinánd barátomért még meg kell
mondjam azt is, hogy néhány hó mulva ugy nekem
mint atyámnak minden kiadást megtérített. Akkor mid-
dön a szép aszonyt és az ordítózó Fumpsot rám bízta
a szegény ördögnek már a körmére égett a gyertya.

Ezen geniestreichért én tejjas szivemből megbö-
csátok neki.

Később jó állást kapott s mint koncert igazgató
tisztességes jövedelemmel tisztességes módon látta el ne-
jét és gyermekét. (Vége)

NYILTÉR*)

A regále kötvényekre szóló járadék szelvény
utalvány birtokosainak becses figyelmébe ajánlom,
hogy már mostantól kezdve 1891. január 1-én
esedékes regále kamatszelvevényeket, egyidejűleg
esedékes aranyjáradék szelvényeket is, egyszóval
minden belföldi papir kamatszelvevényeit mint azt
eddig, és a deczemberi papírjáradék szelvényei-
nél is tehátni szerencsés voltam, díjmentesen levo-
nás nélkül eszközölöm.

Hutflesz Károly.

Kolozsvárt.

1—3

*) E rovatban közlöttektrét nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÜRÖK BERTALAN.
Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

Farbige Seidenstoffe von 60 kr. bis fl 7 65
per Meter — glatt und gemustert (ca 2500 versch. Farben und
Dessins) vers. roben- und stückweise porto- und zollfrei das
Fabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant) Zürich.
Muster umgehend. Brief kosten 10 kr Porto. (3)

Sz. 14.624—890. Alsóféhérmegye alispánjától.

Pályázati hirdetés.

Gyulafehérvár sz. kir. város főorvosi, eset-
leg alorvosi állomására az 1886. XXII. t.-cz. 86.
§-a értelmében pályázatot nyitok. A főorvos javad-
almazása: a városi pénztárból 300 frt fizetés,
ezenkívül vizsgálati díjakból s mellék járulékok-
ból 400 frt. — Az alorvos javadalmazása 120
frt fizetés, ezenkívül himlőoltási díjakból s más
járulékokból 560 frt.

Pályázni kívánó orvostudorok felhivatnak,
hogy okmányaikkal felszerelt kérésüket 1891. év
január 1-ig Gyulafehérvár város polgármeste-
réhez adják be.

Nagyenyeden, 1890. deczember 17-én.

Osató János s. k.
kir. tanácsos, alispán.

Hirdetés

Néhai Kósa-Beznek István és neje
hagyatéki vagyonához tartozó, Nagyenyeden a
magyarutca végén fekvő emeletes lakház, 1891.
ápril 24-től kezdve bérbbe kiadó. Bérleni kívánók-

nak felvilágosítást nyújt alólírott. Megjegyeztetik
hogy a bérletet képező házon szükséges javítások
eszközöltetni fognak.

Cirner J. Josef.

zárgondnok.

504—1890 szám.

Arverési hirdetés.

Alólírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. §-a
értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járás-
bírság 1781—890. számu végzése által gyulafehérvári ügyvéd Ma-
yer Odónnek tövisi Márton III. ellen 05 frt 80 kr tőke s járuléka
erejéig elendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt
alpereseknek Budula Vaszilie s társa heningfalvi lakosoknál levő
110 frt követelése, továbbá heningfalvi Budulea Szimion, Vaszilie
és néhai Budulea Vasziliane szül. Muntean Aniszia valamint Budu-
les Szimionné szül. Vaszi Ana hagyatéka által fizetendő 213, 500
800 frt követelésekből álló ingóságok nyilvános árverés útján el-
adatok.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírság 3336—1890.
sz. kiküldést rendelő végzése folytán vagyis Tövis község előjáró-
sága irodájában leendő eszközésére, folyó 1890-ik évi deczember
27-ik napjának délelőtti 10 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz
a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy
az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107.
§-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alól is eladotni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz.
108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagyenyeden, 1890. deczember 8.

Gajzágó Simon, kir. bírósági végrehajtó.

Erdő, bánya és források el-
adásában közvetít és ajánla-
tokat ker

Tolnai Ervin

Gyulafehérvár.

1—10

A Pesti Hirlap 40,000 példányban jelenik meg.

Legelterjedtebb, legkedveltebb és amellott legolcsóbb magyar napilap.

PESTI HIRLAP

Kormánytól és pártoktól független, demokratikus irányu politikai napilap.

Szabadelvűség és függetlenség minden irányban: ez a jelszó, melyhez hű maradt, immár
12-ik éve, mindig; s hű marad ezentúl is.

Közkezeletben tekintélyes vetélytárs nélkül áll, és kétségtelenül a legbővebb és válto-
zatosabb tartalmu az összes napilapok közt.

Zenemellékletet egyedül a „Pesti Hirlap” ad előfizetőinek.

Összes előfizetőinek karácsonyi ajándéku egy fényesen kiállított
nagy képes naptárt ad 1891. évre.

Mutatványszámokat egy levelező-lapon nyilvanított óhajra egy hétig Budapest, Nádor-utca 7. sz.
Előfizetést kezdeni a hó bármely napjától lehet. — Az előfizetési pénzek a „Pesti Hirlap” kiadóhivatalába küldendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 14 frt. | Fél évre 7 frt. | Negyedévre 3 frt 50 kr. | Egy hóra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Összetevészek kikérhese végett csakis PESTI Hirlap irandó cím gyanánt.

Hirdetmény

A regáleváltság kötvény birtoko-
sait ezennel tisztelettel értesitem, hogy
regáleváltság kötvényeit, ugyszintén
az ezekre szóló háromévi kamat-
szelvényekkel ellátva kiadott utalvá-
nyokat, eladás esetén a legmagasabb
árban megveszem.

Hutflesz Károly,
Kolozsvárt

2—3

5770/890. tkvi.

Arverési hirdetés.

A nagyenyedi kir. járásbírság mint telekkönyvi hatóság által
a nagyszabeni földhitelintézetnek Manovics Juon és neje elleni vég-
rehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 145
frt 36 kr háralk tőkekötetés és ennek és pedig 31 frt 56 krnak
1887. évi márczius 1-től, 57 frt után 1887. szeptember 1-től, s 57
rt után 1888. márczius 1-től jóról 7 1/2% kamatai, valamint a jelen-
legi 5 frt 50 kr és a felmerülő költségeknek kielégítése végett
végrehajtást szenvedő Marginean Manovics János és neje Marginean
Annának a szász-csanádi 589. sz. tjkben A + 1. renl., 631, 632 hr.
szám alatti kázastelkére 415 frt megállapított kikiáltási árban el-
rendeltetik

Az árverés 1891. február hó 18-ik napján délelőtti 9
órákor Szász-Osanád községében fog megtartatni.

Árverezai szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az
ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadék képes ér-
tékpapirban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre válta után 2
egyenlő részletben 30, és 60 nap alatt minden egyes vételári rész
let után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt a
nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir bíróság
mint telekkönyvi hatóságnál és Sz-Csanád község előjáróságánál
tekinthetők meg.

A kir. járásbírság, mint telekkönyvhatóságtól.

Nagyenyeden, 1890. október 30-án.

Vinezentli, kir aljbíró.

A
dul me
melyet
vasók k
dag tar
aranyla
erős kr
nak a
gondoln
gonddal
A vidék
lában l
anyagi
kesztőt
elégedne
nem jár
kozó re
válalkoz
velezők.

He
azonnal
főesemé
tárgyat
zárva k
érdeklő
nem tár
alis, va
oly eset
érdekei
Mi
fennebb
sujtja
kesztősé

Eml

Hó
koltad m
te ember
véghöz v
kifakadás
minden e
tozasok é
A
hátra tev
sz e ötte
vertásra
szentelen
törént.
Gró
hajürtök
ember ny
hajürtök
közlebb
rabított a
kolva, ha
Az
tömeg gy
nevezhet
tik. Ezui
egyeneti
ilyeténké